UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLVI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

Et ita illũ textum ponderant moder. in d. c. ad aures. pro hac opinione, q̃ res sterilis sic concessa ad extraneos non transeat, nisi tacitè, uel expressè ẽt de extraneis hæredibus dictum fuisset, alioquin res ad ecclesiam nunquã reuerti posset, argumẽto no. in d. l. ex facto, in fine. ¶ Nec prædictis obstat, q̃ illi de Castello p eiectionem coloni non fuerunt sua naturali possessione priuati, ex quo licet fuerit eiectus colonus, tamen non fuit eiecta familia sua, & res, ac bona coloni in domo, & fundo remanserunt, argumẽto tex. cum ibi no. in d. l. clam. §. qui ad nundinas. ibi nemine relicto.

31 Quia respondetur, † satis esse, q̃ colonus, seu oẽs coloni, q̃ conducebãt, fuerint eiecti, & nullus, qui rẽ cõducebat, in re remanserit, quãuis non omnes de familia coloni fuerint eiecti, ut probatur in l. 1. §. non aũt. ff. de ui, & ui arma. & per Alex. in l. peregrè. §. quibus. ff. de acquir. posses. Et per res, & familiam retinetur possessio, quando quis de possessione non fuisset eiectus, neque spoliatus, sed domino, uel colono eiecto possessio nec per res, nec per familiam retinetur, argu. l. 1. §. non autem. & §. de rebus. & §. si fundus. ff.

32 de ui, & ui arma. ¶ Non obstat, † q̃ colonus non fuerit re uera eiectus, sed fuerit quędam collusio, & fraus à colono facta, ergo non debuit dño præiudicare. l. fi. C. de acquir. pos. per quẽ tex. corrigitur l. si colonus. & l. quamuis. §. si conductor. ff. de acqu. poss. inquantum probant colonum posse domino quoad possessionem præiudicare, ut in d. l. qui uniuersas. §. quod p colonum. cum similibus. Quja respondetur hoc uerũ esse, quando colonus facto suo doloso, & fraudulento hoc facere uellet, secus, si facto alterius, ut quia colonus esset eiectus. & spoliatus, uel mortuus, arg. eorũ, quæ habentur per Alex. in d. l. peregrè. §. quibus. & in d. l. qui uniuersas. in fi. ff. de acqui. pos. Et hæc in pręsenti consultatione dicta sufficiant. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Possessio mediantibus colonis retinetur.*
2 *Et ex causa, & contractu præcedenti præsumitur.*
3 *Ex societatis contractu possessio absque traditione acquiritur.*
4 *Possessio ex contractu nullo quando transferri possit.*
5 *A præcepto, ne quis accedat ad possessionem, nec in ea alium molestet, & turbet, quando, quomodo, & ad quem effectum sine causæ cognitione iudicium potest inchoari.*
Et quomodo in hoc iudicio procedatur.
Et quis in hoc iudicio sit in possessione manutenẽdus, & n. 7. et 8.
6 *Possessio quando possit à iudice aduocari.*
9 *Possessio noua quando præsumatur iniusta propter antiquiorem possessionem, & quando secus.*

EPITOME habetur supra in summario sub nu. 5.

CONSILIVM XLVI.

IN causa illorum de Pedochiis Mirandulẽsium, an dominus Potestas terræ Concordiæ benè, & iustè pronunciauerit reuocando præcepta facta domino Paulo, & colonis, de quibus in actis, & reuocando tenutam, ac possessionem datam domino Georgio, si data dici pōt, Requisitus simpliciter de sententia mea, arbitror, & iudico dictum dominum Potestatem benè, ac iustè pronũciasse ad fauorem domini Pauli, & domini Antonij comparentium pro se, & nomine suorũ fratrũ litis consortum contra dictum dominum Georgiũ, & consequenter pro parte ipsius domini Georgii postea malè, & iniustè fuisse ab hac pronunciatione appellatum, & propterea ad iudicem ad quem spectabit pronũciare in causa huiusmodi appellationis cõtra dominum Georgium ad fauorem dominorum Antonij, & Pauli, litisque consortum, uidelicet malè, & iniustè fuisse appellatum pro parte dicti domini Georgij, & benè, ac iustè fuisse per iudicem à quo pronunciatum ad fauorem dictorum dominorum Antonij, Pauli, & aliorum fratrum, præsupponendo, prouerum esse præsupponi uidetur, q̃ tẽpore, quo narunt præcepta facta domino Paulo, & colonis, delicet Mattheo Grillo, & Mattheo Giselli, de in actis, domini Antonius, Paulus, litisq; consorfuerint in actuali, & uera possessione bonorum, quibus agitur, & q̃ præfati Mattheus Grillus, & Matheus Giselli tanquam coloni omnium dictorum

1 trũ de Pedocchiis dicta bona coluerint. Et † sic omnes dicti fratres ea bona mediante persona illorum lonorum tenuerint, atque possederint iuxta l. 1. §. si seruus. l. si de eo. §. si fortè. & l. qui uniuersas. §. per colonum. cum l. seq. ff. de acquirend. posses. similibus. ac ex iusta causa, & ex contractu dicti domini Georgij, qui communionem, & societatem norum cum aliis suis fratribus iniuit, de cuius cõnis, & societatis instrumento in processu appa-

2 prout † in dubio debet censeri, & præsumi, omnes fratres sint, & fuerint in possessione bonorum ex dicta causa communionis præcedenti

3 dam mulier. cum ibi nota. ff. de rei uendica. † q̃ causa proueniens à domino Georgio, qui ex diuisio præambula erat dominus, & possessor, fuit sufficiens de iure absq; alia etiam traditione bonorum interniente, ut possessio illorum bonorum potuerit acri omnibus fratribus de Pedocchiis, inter quos cõmunio, & societas bonorum contracta fuit, ut est in l. 1. in fi. cum l. sequen. & ibi glo. & doctores ff. pro socio. & habetur in l. traditionibus. C. de pactis. quamuis fortè contractus communionis posset dici nullus ex aliquibus, quod nunc non examino, qui

4 nihil ad propositum, de quo agitur, tamẽ † possessio ex illo contractu transferri potuit, cum ipsi fratres in actuali possessione simul cũ dicto domino Georgio esse reperiantur. per tex. cum ibi nota. in l. Sed uit. ff. de acquir. poss. & ibi Bar. & alii, iunctis præmissis. Quòd autem dictus dns Paulus, cui fuit factũ præceptum, & alij fratres sui fuerint in possessione illorum bonorum, eaq; simul tenuerint, satis uidetur præsupponi ex scriptura actorũ, in primis dum in scriptura confecta die 13. Aprilis dicitur, q̃ mandatũ fuit Mattheo Grillo, & Mattheo Giselli colonis, quatenus nõ deberent respondere quicquam de possessione, q̃ laborant à dicto domino Georgio, & alijs p̃ fortia de Pedocchiis, ac ẽt in scriptura actorũ scripta, facta sub die sexta Maii, dum mandatũ fuit dño Paulo quòd deberet recedere de possessione, ubi nunc ¶ Stante igitur hoc præsupposito pro uero, q̃ omnes fratres de Pedocchiis tempore litis motæ, ac præceptorum emanatorum simul fuerint in actuali possessione, uidetur de iure uerissimũ esse, q̃ dominus Potestas Concordiæ benè, & iustè pronunciauerit ad uorem dominorum Antonij, Pauli, & aliorum consortum per prædicta, & ea, quæ infra statim dicetur, quod secus esset, si non omnes fratres simul in litem motam, & tempore motæ litis erant in possessione dictorum bonorum, sed solus dominus Georgius illa actualiter possidebat, & tenebat. Et licet nõ fuerim requisitus, ut quid iuris esset in p̃senti casu referrẽ, tamen quã breuissimè potero prædicta

5 firmo, in primis ex iis, † q̃ uoluit Pau. de Castro in l. consil. 3. secundũ numerũ meum incipien. in casu uertitur coram domino uicario in 2. lib. qui proloquitur, quando à preceptis fuit inchoatum, ut iudex ad instantiã alicuius alteri mãdauerit, ne deberet accedere ad possessionẽ, nec illũ in perceptione actuum turbare, & molestare, uel aliter, ut ibi per Et quamuis huiusmodi modus procedendi nõ sit

dicus.

dicens, quoniã à præcepto nõ est inchoandũ, nulla eau
sæ cognitione adhibita, nec præambula, quæ non de-
bet, fieri nisi parte præsente, vel legitimè uocata. l. fin.
C. si p uim. vel alio mõ, quorũ neutrũ hic factũ fuit, &
sic nõ uidet ualere, cũ ab exequutione nõ sit inchoan
dum l. 1. C. de exequ. rei iudi. & l. unica. C. de seque-
stra. pecu. cum simi. tamen si hic processus principali-
ter ordinetur ad finẽ, ut aliquis ĩ sua possessione tuea
tur, & ne partes ad rixas, & arma inter se ueniant, talis
processus, q debet esse summarius, & extraordinarius,
pōt de iure admitti, & substineri iuxta tex. cũ ibi not.
in l. æquissimum. ff. usufruc. & sentẽtia, ac pronuncia-
tio in tali iudicio extraordinario lata dicitur interlo-
quutoria, & non diffinitiua, & ĩ multis differt à diffi-
nitiua ad tradita per Pau. Cast. ibi, qui dicit hanc pra-
cticam sic procedendi per præcepta ad effectũ supra-
dictũ haberi in tex. & per Innoc. in c. cũ uenissent. ex-
tra de institu. & in l. fi. ff. de offi. procura. cæsa. & in l. si
de possessione. C. de trãsactio. in l. si seruus. C. quod cũ
eo, & ibi Cyn. cum similib. allegatis. per Pau. de Cast.
in d. cõs. 3. Et talis processus ualet, & fit solũ ad finẽ, ut
iudex cognito, & uiso, quæ pars fuerit in actuali posses-
sione, & melius probauerit de possessione tpe emati
præcepti, debeat illã in possessione, in qua est, cõserua
re, & manutenere, & inhibere alteri parti, q non tur-
bet, nec molestet aliam partẽ, quæ in possessione esse
reperitur, donec, & quousq; fuerit actũ ordinariè, &
pronũciatũ diffinitiuè super pprietatè, seu possessio-
ne bonorum in iudicio ordinario, nõ autẽ huiusmo-
di processus extraordinarius, qui à præcepto incipit,
fit, & ualet ad effectum obtinẽdi diffinitiuã sententiã
super proprietate, uel possessione, cũ ad illã requiran
tur litis ptestatio, libellus, & alia acta ordinatoria iux
ta tex. cum ibi not. in l. prolatã. C. de sentẽ. & in c. quo
niã. cõtra de probatio. Et in hoc iudicio extraordina-
rio, vt dictũ fuit, iudex nõ debet aduocare ad se posses
sionẽ, si cognouerit aliquos esse in possessione, sed il-
los debet conseruare, & manutenere in possessione,
6 in qua sunt, & reperiuntur, † solũ. n. pōt aduocare pos
sessionem, quãdo nullus esset in possessione, & unus
quisque cõtenderet uelle ad possessionem, alio inui-
to accedere, & sic timor esset armorũ, quia ne partes
ad mas deuenirent, permissa est possessionis aduoca
tio, ut habetur in d. l. æquissimum. cum ibi no. per Bar
to. & do. Alexand. in apostil. ff. de usufruc. & ita etiam
uoluit Bal. in l. fi. in 1. & 2. col. C. de edict. diui adria.
tollen. ubi Deci. etiam hoc modo declarat. Sed in ter
7 minis nostris † si domi. Antonius, do. Paulus, aliisque
oēs fratres de Pedocchiis tpe præcepti facti erãt in a-
ctuali possessione dictorum bonorũ, profectò oēs illi
sunt in corũ possessione manutenẽdi, & cõseruandi
absque alia aduocatione possessionis facta, donec, &
quousq; postea fuerit actũ, & pronunciatum diffiniti-
ue super proprietate, uel possessione dictorũ bonorũ
in iudicio ordinario, uel super rescissione contractus
inter eos celebrati p prædicta, & per ea, quæ etiam in
terminis uoluit Bald. in l. ordinarij. ĩ fi. 3. col. C. de rei
uendica. & idẽ sequitur Iacob. Butriga. in l. incerti. C.
de interdic. & est de mente Ioã. And. in c. in literis. in
6. col. de restit. spoliato. q allegat Innoc. in d. c. cũ ue-
nissent. & sic doct. cõmuniter uidẽtur hanc opinionẽ
sequi, à qua nõ est in iudicando recedendum ad tradi
ta p Ioã. And. Anto. Abb. & alios in c. 1. & in c. ne inni
8 taris extra de cõstitut. Nec † aduersantur iis, quæ dicta
sunt in terminis nostris ea, quæ uoluit Pau. de Cast. in
d. cons. 3. col. 2. uers. secũdo principaliter, q in huius-
modi iudicio extraordinario ille sit tuendus in posses
sione, qui de antiquiore, & priore possessione proba-
uit, remoto eo, qui de noua, & recẽti probaret, cũ ex
quo alius de priori, & antiquiori possessione probaue
rit, posterior possessio presumatur iniusta, uitiosa, &
clandestina per ea, quæ habẽtur in c. licet causam. de
probat. & l. improba. C. de acquir. poss. cum similibus.
Quia respondetur primo, q in casu nostro ẽt domini
Antonius, & Paulus, aliique litis consortes similiter
possũt probare de eadem, & de simili possessione di
ctorũ bonorum eiusdem temporis, cum omnes post
mortem eorũ partis simul fuerint admissi ad hæredi-
tatem, & huiusmodi bona, ac etiam ad illorum pos-
sessionem iuxta ea, quæ habentur in l. cum heredes. in
9 princ. ff. de acquir. pos. Secundo respondetur, q † Pau.
de Castr. loquitur, quãdo non cõstaret, q noua, & mo
derna possessio esset iusta, sed essemus in dubio, quia
tunc propter antiquiorẽ possessionem aduersarii illa
censeretur, & præsumeretur iniusta, & uitiosa. At ubi-
cunque constaret, & certum esset, q noua, & moder-
na possesio nõ esset iniusta, nec uitiosa, sed iusta, ui-
delicet ex iusto titulo proueniẽte ab aduersario, & ex
facto, & contractu ipsius, quo casu nõ debet dici, nec
præsumi iniusta, quia tũc nõ potest quis dici ui, clam,
uel precario ab aduersario possidere, cũ ab eo exiusta
causa, & ex cõtractu secũ celebrato possideat, ut in d.
c. licet cãm. & in l. 1. in princ. & in §. fin. cum l. sequen.
ubi habetur. ff. uti possid. ergo non debet hoc in casu
locus esse præsumptioni, q noua possesio sit, uel præ
sumatur iniusta, & uitiosa, quia in incertis, & non cer
tis locus est coniecturis l. continuus. §. cum ita. cum
glo. ff. de uerbo. obligatio. Et hæc pro nunc sufficiant
ad demonstrandum dictum dominum Potestatem
iustè pronunciasse.

S V M M A E.

1 *In iudicio possessorij retinendæ regulariter, & principaliter non admittitur exceptio, & probatio dominij, sed solũ possessionis.*
2 *Et quis in eo debeat obtinere, & de possessione sua melius probet.*
3 *Et quando etiã probans de possessione iniusta, & uitiosa debeat in eo obtinere.*
4 *Possidẽs clam, uel precario ab alio, quam ab aduersario dicitur respectu aduersarii iustè possidere.*
5 *Iudicium petitionis hæreditatis, & interdictum quorum bonorum est generale, & uniuersale.*
6 *Verba substituit inuicem vulgariter, pupillariter, & per fideicommissum etiam in breuiloqua substitutione disparibus personis facta apposita omnes prædictas substitutiones continent.*
7 *Substitutis pupillariter datur remedium. l. si. C. de edicto diui Adriani tollend.*
8 *Institutus quamdiu potest ex remedio d. l. fin. admitti, substitutus non admittitur.*
Idem in hærede ab intestato, qui nõ potest admitti, quamdiu hæres ex testamento posset ex beneficio d. l. admitti.
9 *In potestate testatoris, uel alterius nõ potest dici fuisse ille, qui multo post eius mortem natus fuit.*
10 *Pupillaris substitutio quibus fiat.*
Et quando etiam non constitutis in potestate, & iis, qui nascendo non nascerentur in potestate fieri possit, num. 12.
11 *Substitutione inuicẽ facta de filiis, & præmorientium liberis, quomodo illa uerba præmorientium liberis intelligãtur, & nu. 14.*
13 *Testator in dubio semper censetur disposuisse potius secundum statuta suæ ciuitatis, quam secundum ius commune.*
15 *Fideicommissarius quando rem legatam de manu hæredis, & non propria auctoritate capere debeat, & remedio l. fin. C. de edic. diui adr. tollen. uti nequeat, & quando secus.*
16 *Possessionem rei propriæ uacantem dominis, & iis, quibus est dominium ipso iure acquisitum, licet etiã propria auctoritate apprehendere.*
17 *Legatarius ante, ac etiam post aditam hæreditatem ante tamen apprehensam possessionem rerum hæreditatis potest propria auctoritate possessionem rei sibi legatæ occupare.*
18 *Possessionem rei qui potest propria auctoritate apprehendere, multo magis auctoritate iudicis.*
19 *Possessio probatur ex tenuta data à iudice, & ex ꝓceptiõe fructuũ.*